

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND McGRIGOR STREET IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Влада Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українським Робітничим Домі, на році вулиці Пчірчард і МакГрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

НА СЛУЖБІ В СВІТОВИХ ІМПЕРІАЛІСТИВ

Минулого року наробило багато галасу в європейській пресі викриття документів, які підтверджували, що так званий петлюрівський "уряд УНР" Андруші Лівчицького і Яна Токаржеського фактично є нічим іншим, як агентурою британських імперіалістів. Мандруючи по лінії Париж — Хшанів — Варшава по безплатному тикету, цей "уряд" виконував доручення французьких, англійських і польських імперіалістів, отримуючи від них "на видатки" "постілки, поскільки" він зближався до зреалізування імперіалістичних мрій про збройну інтервенцію в господарські справи Радянського Союзу.

Мрії ці зреалізувати було тяжко. Треба було мати армію, а творити її на європейських снітниках не було з кого. Ненаситні імперіалісти вимагали вислати "генералів" на Україну для творення армії там, на місці, щоб розпочати збройне "вернення" з середини, але ласих попасти в руки ДПУ серед петлюрівців не було. Петлюрівці уважали за краще й безпечніше промишляти брехню — хоч дешевше оплачувалося, за те без перспективи бути розстріляним. Отож ми читали тоді щодня в донесеннях з Букарешту, Варшави, Риги, про повстання на Україні: в Каміянці вулиці виспані трупами, здвоїв Дністра радянську владу повалено, більшовицьких комісарів врізано і т. ін. "Ширі України", після цих брехонь тисячами зголошувалися до "повстанчих армій". Одним словом справа закроувалася на таку широку скалу, що "уряд" Андруші Лівчицького і Яна Токаржеського ухвалив був вислати до Канади знавців військового фаху для організування української п'ятдесять-тисячної армії, яка мала поспішити на допомогу повстанцям на Україні.

За чі кошти мали прийти сюди ці знавці? За чі кошти мали вони тут організувати й утримувати українську армію? Тут двоє думок не може бути. Пани імперіалісти, що планують збройну інтервенцію в справи Радянського Союзу, ті пани, які дають сотки тисяч доларів інженерам на саботажну роботу в Донбасі — дадуть грошей і на організування протирадянської армії.

Однак мрія чі пляни з організуванням в Канаді української армії не зреалізувалися. Ім перешкодило блофування петлюрівців про повстання на Україні. Пани платитимуть гроші за роботу, але не за блофування. Так справа з творенням української армії в Канаді повисла в повітрі й "повстання" на Україні також зникли зі шпальт газет.

При кінці грудня 1927 року відбулися з'їзди "українських Інститутів" в Канаді, а саме Інститута ім. М. Грушевського в Едмонтоні і Інститута ім. П. Могили в Саскатуні, читаємо ми в "Укр. Голосі" з 1. лютого 1928 р., і ці з'їзди "постановили між іншим створити українську центральну організацію в Канаді п. н. "Союз Українських Самостійників".

Прочитавши це, ви певно спитаєте: Яка мета цих "Українських самостійників" в Канаді? Борються за самостійність Канади? Чи може боротися за українську самостійну республіку в Канаді? В тому то й річ, що ці самостійники, організуючись, ніякої самостійної платформи не створили та взагалі ніякої своєї платформи людям не показали. Те, що вони проголосили в "Укр. Голосі" з 1. лютого і що покаже нам аж шість становищ "самостійників", платформою назвати не можна, а тимбільше платформою самостійничкою.

Ось вам "3. становище в справах політичних" — цих "самостійників":

"Вважаючи, що теперішній степень розвою українського громадянства в Канаді вимагає ясного поставлення питання про державність України, Учасники з'їзду вважають за найвищий ідеал українського народу збудовання самостійної української держави і зобов'язуються працювати для здійснення сего ідеалу через уцелення українських територій від усіх окупантів, як Московії, Польщі, Румунії і Чехословаччини."

Далі йдуть теревені про накиннення російськими більшовіками українському народові "сурогану" (?). А для поборювання Канаді (гляди становище в політичних справах), а не, скажемо, "степень розвою українського громадянства" на українських землях. Українським "самостійникам" нахати на вигоди "степення розвитку українського громадянства на українських землях". А коли так, то в поборюванні накинненого більшовіками українському народові "сурогану" українські самостійники будуть "узалежнювати" своє становище до українських партій в Європі!"

Отож маєте політичне обличчя цих самостійників. Коли-ж воно вам ще не ясне, то "6. становище в справі Петлюри" "заявляє, що імя Симона Петлюри є йому дороге, як імя героїв і вождя українського народу в його боротьбі за самостійність".

Чим-же пахне ця "самостійність" укр. петлюрівців в Канаді? Перше: "збудовання самостійної української держави" вимагає "теперішній степень розвою українського громадянства в Канаді (гляди становище в політичних справах), а не, скажемо, "степень розвою українського громадянства" на українських землях. Українським "самостійникам" нахати на вигоди "степення розвитку українського громадянства на українських землях". А коли так, то в поборюванні накинненого більшовіками українському народові "сурогану" українські самостійники будуть "узалежнювати" своє становище до українських партій в Європі!"

Які-ж це партії, що до них узалежнюватимуть своє становище наші велебіні "самостійники". Ясно-ж! Читайте їхнє шесте становище:

"З'їзд... заявляє, що імя Симона Петлюри є йому дороге, як імя героїв і вождя українського народу в його боротьбі за самостійність; Уважає, що Симон Петлюра заслужив собі на найпочесніше місце в історії українського народу поруч таємних своїх діянь, як Богдан Хмельницький, Петро Дорошенко та Іван Мазепа."

Отже бачимо, що шлях "самостійності" канадійських петлюрівців лежить через Варшаву, Хшанів, Париж, Лондон. Їхна самостійність причеплена до тарарайки петлюрівця, що живе у Варшаві, Андруші Лівчицького; "самостійність" Андруші

є причеплена до "коляски" Пласудського; а коляска Пласудського причеплена до розбору британського імперіалізму. Ото вам "самостійність".

Як же маєтсья справа з українською армією в Канаді... чи то пак, як ту свою "самостійничку" програму канадійські петлюрівці будуть здійснювати? Ще перед народженням на світ цих "самостійників" Мирослав Січинський (також "самостійник", тільки причеплений до світового імперіалізму політикою "Соціалістичної Ліги Нового Сходу") сказав публично в православному соборі, що канадійські петлюрівці є агентами міжнародного й британського імперіалізму і мають зв'язок з петлюрівцями в Парижі. Свистун назвав тоді Січинського брехуном. Ми не входили тоді в те, хто з них бреше. Але пізворку пізніше Свистун на з'їздах своїх освітніх інституцій заснував, як бачимо, політичну організацію, героєм якої проголошує польсько-шляхетського запорозця Симона Петлюру.

Тепер в органі цих "самостійників", "Укр. Голосі", читаємо, що почавши від 15. травня Свистун буде обїзджати ріжні місцевости Канади й виголошувати відчити на 20 ріжних тем. "Єс-єс-єс", ні більше, ні менше — лише на 20 тем. І всі "самостійнички".

До "Укр. Роб. Вістей" пишуть з Торонто, що Свистун маб вже там одну лекцію на тему "Між молотом і ковалом, або наші відносини до Польщі й Московщини". Лейт мотивом лекції було:

"В Польщі немає виглядів на революцію, а в Києві й Харкові можна сподіватися вибуху кожної хвилини. В Європі може вибухнути дуже скоро війна культурного Заходу з некультурним Сходом і всі робітники в Канаді будуть мусіти йти на фронт".

О, тепер ми приходимо до конкретного висновку. Приїжджати якомусь петлюрівцеві до Канади будувати українську армію, річ непоплатна та ще й вилами на воді писана: бо чоловік не позайомлений з умовами ні й годі сказати, чи багато знайдеться охотників до армії. Цілком практичнішим є вжити місцевих сил і то не впрост для організування армії, але для відповидного підготування ґрунту, почавши здалеку двайцятими темами.

І починається підготування ґрунту "між молотом і ковалом". Молот і кавалдо — це Польща й Москва. Однак Польща тут тільки для декорації — в ній же "нема виглядів на революцію". Лишається Україна. Треба до неї братися. Як? Треба прилучитися до війни "культурного Заходу проти некультурного Сходу".

А тому "українські самостійники" заздалегідь починають узалежнювати своє становище до таких партій і народів Європи, які... які підуть війною проти "некультурного Сходу". А що роботою "культурного Заходу" проти "некультурного Сходу" керує британський імперіалізм, то Свистун закликає українських робітників в Канаді бути готовими — бо війна вже не за горами — йти бити своїх "некультурних" братів на Україні й то бити так, щоб Україну прилучити до Польщі (бо в Польщі безечно, там нема виглядів на революцію), а через Польщу віддати її на визиск британському капіталові.

Що-ж, кожної весни чуємо ми нові пісні цих "самостійнички" свистунів. Українські робітники і фармери знають вже ціну цим "самостійничким мелодіям" і підтягати за ними не будуть.

КОНСОЛІДАЦІЯ ЗАХІДНО-УКРАЇНСЬКОЇ КОНТРЕВОЛЮЦІЇ.

Якщо перед і в часі виборчої кампанії до польського союму і сенату українська контр-революція всіх відітків вела брехню, по суджувачи одні другий в угодовстві, як на базарі, кожний захвалював свій, хоч і тинялений, товар, то зараз після виборів спостерігається послідовна консолідація усього західно-українського контр-революційного табору на терені польського союму, зокрема на ґрунті територіальної автономії для західно-українських земель під Польщею.

Починають наглядно затиратися досі штуцно утворювані межі між поодинокими націоналістичними угрупованнями. Зголодніла за польськими фотелами та державним жолобом дрібно-буржуазна українська інтелігенція, ганебно виголошувала "непримиримі" патріотичні передвиборчі промови, з піною на устах засипала громами революційний селянсько-робітничий табор, обзиваючи його московським наймитом, порівнювала цей табор з "хлібодіями", що є запропадцями Варшави.

Громи та брудна лайка, звернені проти селянсько-робітничого революційного табору, що розвивалось не лише з вічевих трибун, але й з тисячних церковних казальниць, для нас не нові й цілком зрозумілі, отже на цій ланці й причинами її не будемо зупинятись. Зупинимось натомість на боротьбі ундопетлюрівщини з "хлібодіями", тому, що вона є дуже показова й цілком відмінна від боротьби з революційним табором, як класовим ворогом.

Боротьба з "хлібодіями" була тільки тактична, а властиво за те, що "хлібодіи", послимі випередити ундопетлюрівщину в "реальній політиці" до польської держави, якої вони, вважаючи на маси, що дійсно немирно настроєні, поки

звернені проти УНС лише тому, щоб його загнати в кул, а самим сісти на його місце".

Чи-ж можна було краще розшифрувати ундопетлюрівщину, як це зробив, дійсно "широ", Данилович. Та це було тоді, коли треба було патріотичних фраз, на що так шедрий був ундопетлюрівський табор. Але, коли вибори пройшли і представники "народу" засіли на мягких фотелях, то вже не було потреби грати комедію і заговорили ширше. Якщо офіційна преса УНДО радикалізація це соромливо здержується говорити прямо, то головна опора УНДО поповіт в своєму органі "Нова Зоря" з дня 29. березня 1928 р. в передовій, полемізуючи з петрушевичівською "Радою", точіснійко заговорив лязком "хлібодів", тих "ненависних" запропадцїв Варшави. Гостро скритикувавши невмілу політику Петрушевича, пише:

"По всіх експериментах з перекочуванням танків (мова йде про допомогу Англії) наша думка така: треба нам боротися в границях Польщі, як її ворожаним, якими тепер є, за автономію наших земель. Ніяка держава на світі не дасть собі, поки вона існує, вирвати нічого, поки ті, що домагаються від неї чогось, не признають, що опрїч прав, які хочуть мати, мають і обов'язки".

А далі закінчує статтю: "Кажемо, що хто має політичний розум і який політичну силу, той повинен боротися за автономію українських земель на основі громадянства в Польщі".

Рівночасно перемиский "Український Голос" (гетьманці, теж УНДО), з 1. квітня в передовій, під заголовком "Наші основні домагання", яко найголовніше домагання, висуває теж:

"З'єднання всіх земель, заселених Українцями та які опинилися в польській державі — в одну адміністративну шість з окремим союмом і широкими компетенціями (т. зв. територіальна й культурна автономія)".

Не лишаясь позаду найбільш "поважний" орган УНДО "Діло", але цей говорить більш обережно. У передовій з 2. квітня, під заголовком "На новому ґрунті", між іншим, пише:

"Уже на першому засіданні український клуб став твердою ногою на совоємому ґрунті...". "Яого актом була активна оборона парламентаризму, як виразника і головного чинника демократії. Цю свою оборону виявив клуб наглядно, переішив вибір на совоємому маршала польської лівиці старого парламентариста І. Даниловича".

"Хоч теперішній укр. клуб чісально мало що більший від попереднього, то його історична вага і політична виробленість дозволяють йому заявити не останнє становище в новому союмі".

"На всякий випадок можемо поперших кроках укр. клубу в соїмї стверджувати, що його авторитет на парламентарній арені більший, як авторитет деяких польських клубів, хоч і чисельно сильніших".

Значить "Діло" говорить, що в українським клубі є "політична сила" й "політичний розум", щоб боротись за автономію за рещентом "Новой Зорі".

Що-до "авторитету", то слід пригадати, що колись клуб "хлібодів" теж був авторитетний, хоч і це чисельно слабший. Бо-ж не у числі і не в "політичній виробленості" си-

ШЕВЧЕНКІВСЬКІ СВЯТА В КАНЕВІ.

День 2. травня був знаменним святом української робітничо-селянської культури, днем єднання творчих сил її навколо могили Тараса Шевченка. Представники партії, органів влади, Академії Наук, літератури, мистецтва, професійних і громадських організацій і майже в повному складі представники Шевченківського комітету, українські письменники, відомий румунський письменник Панайт Істрати з дружиною й грецький письменник Казандзакі 2. травня прибули до Канева.

Прибули також наркомосвіт тов. Скрипник, голова київського ОВК, тов. Войцеховський і інші. Після цього на могилі Шевченка відбувся урочистий мітінг з участю селян, що прибули з околиць сел. На мітінгу виступили з промовами про значіння Шев-

ченківського кобзаря, який проголосив свої революційні думи ще тоді, коли на Україні панували експлуататорські класи.

Тут, на його могилі, ми заявляємо, що ми даємо за краще життя трудящого людю, за те, щоб на Україні ширше і вільніше розвивалася культура, даємо за долю жінки, що за її визволення вперше на Україні підніс свій голос Шевченко. Ми здійснюємо кращі Шевченкові ідеали.

Тепер, коли нам погрожуєть ворожі сили капіталістичного світу, коли є такі, що з шевченківськими словами не устає йдуть на злагоду з польським фашизмом, ми особливо повинні зміцнити нашу роботу для культурного розвитку вільної Радянської України на Дніпрових берегах.

Від імени уряду УСРР, від імени ЦК КП(б)У, від імени широких трудящих мас України, закінчує свою промову т. Скрипник, я проголошує: хай живе пам'ять великого генія України, хай живе вогонь поготовий до праці й боротьби за визволення, що ним палахкотів Шевченко. Хай живе УСРР!"

На пленумі розв'язано багато актуальних питань щодо увічнення пам'яті Шевченка. Що до головних питань — спорудження пам'ятника Шевченкові на його могилі, вирішено відкрити широку містечкувську дискусію й надати конкурсові якнайширшого характеру.

Головне питання дискусії — будувати надмогилу і величний монумент. Ухвалено конкретну постанову про спорудження цього-ж таки літа коло могили Шевченка готелю для численних екскурсантів, що відвідують могилу поета. Затверджено проєкт готелю студента четвертого курсу архітектурного факультету київського художнього інституту Головаченка в українському стилі.

ЗАХІДНЯ УКРАЇНА.

ВІДГОМІН 1. ТРАВНЯ.

В дні 1. травня повинилися в містечку Яворові, недалеко Львова, комуністичні вїзвози на мурах міста. Одночасно згоріла стирта сіна у місцевому бурмістра. Поліція повказала ці два випадки разом і почала розшуки. Наслідком того арештовано 4-ох учнів української приватної гімназії, яким закидуєть, що це вони підпалили стирту сіна для того, щоб в місті викликати перепорох і користаючи з цього розліплювати по місті вїзвози. Арештованих відставлені до суду мимого цього, що виказали свою невинність.

..Там, на Великій Україні знається протест проти чужої "інтелектуальної батьківщини", туза за пишною будівлею власної національності вивом цієї боротьби з двоурішністю є розлам в Сельробі і КПЗУ тут".

Ось до чого докотилися розбішачка зрадницька група розполітикованих інтелігентів.

Не зважаючи на поширювану демагогію, трудящі маси Західної України домагаються негайного єднання понад голови розбішачкої верхівки і створення єдиного революційного робітничо-селянського фронту під проводом КПЗУ та КПП проти одностайного фронту УНДО-фашизму, проти автономії, за соціальну революцію, за селянсько-робітничий уряд в Польщі, за прилучення Західної України до Радянської України.

М. Білий.

БЮТЬ ГЕТЬМАНА.

Ультранационалістичний "Новий Час" у Львові попав у лютя, що "ясновельможний" гетьман усієї України Павло Скоропадський взяв участь на паляхиді по ген. Вранглю разом з патріархом Тихоном. Помішуючи про це вістку, додав від себе гостру нотатку, звернену проти особи гетьмана.

ЛІКВІДАЦІЯ ПЕТЛЮРІВСЬКОГО ЧАСОПИСУ.

Тижневик "Народ", що виходив у Варшаві під ред. Я. Островського, перестав виходити і злучив свої агенди з унівєрським тижневиком на Волині "Українська Громада". Редакція обияв цей самий Островський. Часопис далі нападає на всіх і всіх, що не йдуть у хвості Узда.

Товариші! Приєднуйте нових передплатників для "Українських Робітничих Вістей"!